

Elk kalf telt bij Paul en Marleen Gillis uit het Oost-Vlaamse

Watervliet. Nauwkeurige registratie, gezonde opfok en strenge selectie zijn de visitekaartjes van het witblauwbedrijf De Kerkenhofstede.

‘Eigenlijk kun je nooit genoeg weten van je dieren.’

De open poldervlakte baadt in een stralende zon. Met het prille voorjaar zijn de eerste veldwerkzaamheden bij Paul (46) en Marleen (46) Gillis uit Watervliet gestart. De kille wind deert niemand op witblauwfokkerij ‘De Kerkenhofstede’.

‘Hier is altijd wind’, begint Paul. Ondanks het gure weer verblijft een fors deel van hun veestapel in halfopen stallen, voorzien van een flink buitenbeloop en vreetplaatsen in de open lucht. ‘Onze dieren gaan zo snel mogelijk naar buiten’, legt de witblauwfokker uit. ‘Ze eten buiten en slapen binnen. Voor witblauwen is dat veel gezonder.’

Voor kalverhutten is het winderige zeeklimaat een brug te ver. ‘Ons bedrijf ligt daarvoor veel te open’, voegt Marleen hieraan toe. Risico lopen in de beginfase van de opfok doet ze liever niet. ‘Wij moeten het elk jaar hebben van dat ene kalf. Elk kalf telt, we mogen er geen enkele missen.’

Afkicken met water

De topfokkerij leverde laatst verschillende keuringssuccessen op de witblauwhoogdag in Affligem, maar lang niet altijd was stamboekfokkerij het belangrijkste item. Bij de start was akkerbouw de hoofdmoot op het zestig hectare tellende bedrijf, in combinatie met mestvee. Na zijn huwelijk met Marleen gooide Paul het roer om. Marleen: ‘Ik kwam van een melkveebedrijf en was altijd stamboekfokkerij gewend. We zijn toen vrij snel met registratie gestart.’

Van 20 kalvingen ging het naar 30, vervolgens naar 40 en op dit moment telt hun bedrijf gemiddeld 85 kalvingen. Die vinden verspreid over het hele jaar plaats met een pauze van half juni tot half augustus. ‘Dan kunnen we de stal grondig reinigen’, verduidelijkt Marleen. ‘En dan hoeven we een keer niet te waken.’

Wanneer de staldeur opengaat en de jongste groep aan bod komt, is meteen duidelijk dat Marleen zich om de allerkleinsten bekommert. Haar kennis vanuit de melkveewereld komt direct boven-

drijven. In plaats van het laten zogen van de kalveren viel de keuze op natuurlijke melk van zwartbonte ontvangsters. ‘Nu heb ik elk kalf twee keer per dag in de hand. Op die manier heb je het veel sneller door als er iets verkeerd gaat. Als je ’s morgens iets ziet, moet je niet tot ’s avonds wachten met ingrijpen. Dan is het meestal te laat.’

Pasgeboren kalveren krijgen de eerste levensdag volop biest. Vanaf drie dagen komen ze in groepen en krijgen ze toegang tot krachtvoer en hooi. ‘Dan zie je ze al de eerste dagen aan het krachtvoer peu-

zelen’, vervolgt Marleen, die ook verwijst naar devrijkrappemelkvoorziening. ‘We geven de kalveren twee liter melk per beurt in een melkperiode van 90 tot 100 dagen. De laatste week schakelen we over op lauwater. Het is een beetje bedrog, maar op die manier bouw je de melk af en heb je bij het spenen geen last van schreeuwende kalveren.’ Vanaf drie weken krijgen de kalveren behalve hooi en kwaliteitsvolle voordroog ook mais. ‘We geven zo snel mogelijk ruwvoer, voor de pensontwikkeling.’

De fokkerij van ‘De Kerkenhofstede’ is gestoeld op gedegen analyse en nauwgezette registratie van elk individueel dier. ‘Met en is weten’, klinkt Marleen stellig wanneer ze een schrift vol gegevens van de eigen fokdieren op tafel legt. In precieze bewoordingen staat naast elk oormerk een nauwkeurige beschrijving

Emigretelg Zoë en Osbornedochter Zoetjen van de Kerkenhofstede, goed voor respectievelijk 90,1 en 87,4 punten

Paul en Marleen Gillis: ‘Er is veel te weinig aandacht voor de dikte van de filet’

van het bijpassende nieuwgeboren kalf. ‘Soms discussiëren veehouders over de kostprijs van registratie. Maar eigenlijk kun je nooit genoeg weten van je dieren.’

Van 24 naar 26 maanden

Waar Marleen de scepter over de kalveren zwaait, doet Paul dat over de fokkerij. ‘We zijn geen fokkers van jonge dieren’, verwijst hij naar de consequente

opfokmethode met beperkte melkgift en vlotte omschakeling op ruwvoer. ‘We kweken ons vee daarvoor veel te ruw. Pas na negen maanden begint ons jongvee echt open te bloeien.’

Met de selectie gaat dit fokbedrijf erg waakzaam om. ‘Alles wat niet honderd procent correct is, krijgt een embryo uit onze beste koeien ingeplant’, doet Paul de fokkerijvisie uit de doeken. De inzet van embryo’s verminderde de laatste tijd. De kostprijs telt mee, maar ligt niet aan de basis van de koerswijziging. ‘De kwaliteit van de veestapel is er de laatste jaren zoveel op vooruitgegaan dat embryo’s nog weinig verbetering brengen.’

De vaarzen kalfden voorheen op 24 maanden, maar de afkalfleeftijd zit nu zo rond de 26 maanden. ‘Ik wil ze niet meer jonger dan 26 maanden laten kalven. Een dier exact op het tweede jaar laten kalven betekent vaak een verlies van honderd kilo groei.’ Tot de eerste kalving gaat het ruwvoerrantsoen gepaard met

een krachtvoergift. ‘Fokken met witblauw gaat niet zonder krachtvoer.’

Gewicht aan de haak telt

Om zo weinig mogelijk risico te lopen in de fokkerij, houdt Paul zich aan vaste lijnen. ‘Elk jaar zet ik van een vier- of vijftal stieren een beperkt aantal doses in en wacht dan de resultaten af.’ Van één ding is de fokker overtuigd. ‘Een stier moet op je bedrijf en in de bloedvoeringen passen. Wanneer bepaalde namen hier goed fokken, hoeft dat bij een andere fokker niet óók zo te zijn.’

Welke namen veel voorkomen bij de meest recente paringen? ‘Op dit moment gebruik ik een beetje van alles’, zegt Paul, en noemt de namen van Occupant, Genièvre, Optimum, Opérateur en Germinal. De basis in de fokkerij legden ze met afstammelingen van Banco du Pays, Gabin d’Offoux, Eclatant de la Sucrerie en Novack du Vanova. ‘In het verleden hebben we veel met Radar gewerkt. Ra-

dar en de hele Elsalijn probeer ik daarom nu wat uit de weg te gaan.’

Hoogtemaatfokkerij is volgens Paul niet zaligmakend. ‘Gestalte betekent voornamelijk niet zoveel’, klinkt het resoluut. ‘We moeten er geen giraffen van maken. Een dier dat vooraan breed en diep is, daar zitten de meeste kilo’s aan.’ Maar er is meer. ‘Een goede brede rug, daar ben ik fan van. Er is bijvoorbeeld veel te weinig aandacht voor de dikte van de filet. Een ronde en dikke achterkant zegt lang niet alles.’

Ondanks de topfokkerij probeert Paul Gillis zijn dieren voldoende kritisch en met slagersogen te bekijken. ‘Ook fokvee moet op een zekere dag naar het slachthuis’, stelt hij nuchter wanneer hij de stallen doorkruist. ‘Levend gewicht zegt mij niets. Het is het gewicht aan de haak dat telt.’ Maar ook aan functionele kenmerken schenkt deze vleesveehouder aandacht. ‘Goed beenwerk is voor witblauwen broodnodig. Dat is belangrijk omdat ons ras op korte tijd ontzettend veel vlees voortbrengt.’

Annelies Debergh

Paul Gillis: ‘Een goede brede rug, daar ben ik fan van’

Geen giraffen fokken

